

Sinteza observațiilor la documentul de discuție:

Ordin

privind aprobarea Regulamentului privind suspendarea funcționării pieței angro de energie electrică și regulile comerciale aplicabile

Instituția emitentă	Capitol/ paragraf/ Articol	Text existent	Propunere/observații/motivare	Concluzia elaboratorului
Opcom SA	Observații generale		<p>Conținutul documentului supus analizei nu este în concordanță cu titlul acestuia iar prevederile diferitelor articole sunt contradictorii.</p> <p>Astfel, în preambulul proiectul de Ordin, sunt invocate articolele incidente din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/10 iulie 2012, pe care le cităm în continuare:</p> <p>„Art. 23 - Funcționarea pieței concurențiale</p> <p><i>(1) Tranzacțiile cu energie electrică se desfășoară pe piața concurențială, în mod transparent, public, centralizat și nediscriminatoriu.</i></p> <p>.....</p> <p><i>(8) Pe piața concurențială, ANRE are dreptul de a suspenda funcționarea pieței concurențiale, în cazul aplicării prevederilor art. 24.</i></p> <p><i>(9) Prevederile alin. (8) se aplică pe baza unei reglementări aprobate prin ordin al președintelui ANRE, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.</i></p> <p>Art. 24 - Măsuri de salvagardare</p> <p><i>(1) În cazul unor situații neașteptate de criză</i></p>	

pe piața de energie și în cazul în care este amenințată siguranța fizică ori securitatea persoanelor, a aparatelor sau a instalațiilor ori integritatea sistemului, operatorul de transport și de sistem propune ANRE și ministerului de resort adoptarea unor măsuri de siguranță.

(2) Măsurile menționate la alin. (1) trebuie să afecteze cât mai puțin buna funcționare a pieței interne europene și să se rezume strict la remedierea situației de criză care le-a generat.

(3) Punerea în aplicare a măsurilor prevăzute la alin. (1) se face prin hotărâre a Guvernului, inițiată de ministerul de resort.

(4) Ministerul de resort notifică, în regim de urgență, celorlalte state membre ale Uniunii Europene, precum și Comisiei Europene măsurile de siguranță adoptate în fiecare caz.

(5) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, operatorul de transport și de sistem elaborează și propune spre aprobare, prin ordin al conducătorului autorității competente, un set de reglementări tehnice și comerciale cu privire la măsurile prevăzute la alin.(1).

Art. 36 - Obligațiile operatorului de transport și de sistem

(5) Operatorul de transport și de sistem prestează serviciul de sistem în condiții nediscriminatorii pentru toți utilizatorii SEN, asigurând conducerea operativă, în scopul realizării siguranței funcționării, stabilității frecvenței și tensiunii, continuității în alimentarea clienților și coordonării schimburilor de energie electrică cu alte sisteme electroenergetice.....

(9) Restricțiile în aprovizionarea cu energie electrică în situații de urgență trebuie să respecte criteriile predefinite în ceea ce privește gestionarea dezechilibrelor de către operatorul de transport

		<p>și de sistem. Orice măsură de siguranță trebuie luată în strânsă colaborare și cu consultarea altor operatori de transport și de sistem implicați, cu respectarea contractelor bilaterale aplicabile, inclusiv a acordurilor privind schimbul de informații.”</p> <p>Din interpretarea noastră a articolelor de lege prezentate, considerăm că aplicarea art.23 alin.(8) și alin.(9) ar fi trebuit să se realizeze în baza prevederilor de la art.24 alin.(5).</p> <p>Având în vedere că prin Ordinul președintelui ANRE nr. 142/3.12.2014 a fost aprobat „Regulamentul privind stabilirea măsurilor de salvagardare în situații de criza aparute în funcționarea Sistemului energetic național” propus de CNTEE Transelectrica în conformitate cu prevederile art. 24 alin.(5) – mai puțin reglementările comerciale și o parte din cele tehnice, iar ANRE propune în documentul supus discuției inclusiv condițiile tehnice care conduc la „suspendarea funcționării pieței angro de energie electrică”, propunem ca Ordinul să aprobe, corelat cu prevederile art.23 alin.(8) „Regulamentul privind suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică și a regulilor comerciale aplicabile”. De asemenea prevederile art.5 - art.12, care sunt exclusiv referitoare la condițiile tehnice privind declararea și comunicarea avariei totale sau parțiale de sistem vin în sprijinul propunerii noastre de a modifica corespunzător titlul documentului. Propunem introducerea unui capitol distinct care să cuprindă prevederile art.5 - art.12 reformulate cu referire la suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică.</p>	<p>Se acceptă modificarea titlului, astfel: Regulamentul privind suspendarea funcționării pieței angro de energie electrică și regulile comerciale aplicabile</p>
Opcom SA	Observa	Terminologia utilizata nu este in concordanță cu	În Codul Comercial este

	ții generale		terminologia utilizată în Codul Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică, de ex. : — se utilizează termenul „ <i>dezechilibre</i> ” fara a se preciza daca se refera la „ <i>dezechilibre de la notificarea UD</i> ” sau „ <i>dezechilibre PRE</i> ”, — „ <i>deconectarea de la rețea a.....producției</i> ”, în condițiile în care la rețea sunt conectate unități de producție, etc.	definită noțiunea de <i>Dezechilibru</i> cu referire la dezechilibrul PRE, așa cum a fost folosită în prezentul regulament. Este utilizată o formulare mai scurtă pentru “deconectarea de la rețea a unor unități de producție a căror producție cumulată ar fi reprezentat...” și considerăm că se înțelege și nu se încalcă terminologia din Codul Comercial
Opcom SA	Observații generale		În propunerea de document au fost omise referirile la redistribuirea costurilor suplimentare din echilibrarea sistemului. Am efectuat o simulare cu datele de producție și consum realizate în luna decembrie 2014 (din care nu am putut să extragem cantitatea de energie electrică care a fost exportată), la care am aplicat PIPM realizat în luna noiembrie 2014, dar chiar și în aceste condiții datele sunt, credem noi relevante pentru costurile uriașe care ar urma să se redistribuie către PRE-uri . Din calculele pe care vi le supunem atenției rezultă că prețul mediu de revenire pentru producători va fi de cca. 390 lei/MWh, iar prețul mediu plătit pentru un MWh consumat va fi apropiat de această valoare	Nu există costuri sau venituri suplimentare provenite din echilibrarea sistemului pentru decontarea pe baza regulilor propuse, deoarece atât toată energia produsă, cât și toată energia consumată, conform măsurătorilor, se decontează la PIPM. Ca urmare, nu poate fi vorba de costuri uriașe, eroarea provenind, în principal, din considerarea energiei produse de UD ca fiind decontată atât ca energie pe PE, cât și ca dezechilibru pozitiv, ceea ce este, evident, incorect.
Asociația Română a Consumatorilor de Utilități - ARCU	Observații generale		Nu se face o diferență între avarii, după cauzele lor, ceea ce exclude identificarea responsabilităților și despăgubirilor Astfel, avariile pot fi provocate de evenimente de tip forță majoră, ce nu pot fi anticipate, cum sunt în general fenomenele meteo extreme. În aceste cazuri, în general, nu se poate reține vreo responsabilitate pentru producerea evenimentului	Această reglementare are strict scopul de a oferi un mod de decontare simplificat și, pe cât posibil, echilibrat ca efect economic (este elaborată pentru respectarea prevederii din lege privind dreptul ANRE de a suspenda piața în caz de criză pe

		<p>declanșator al avariei, însă poate exista răspundere în gestionarea necorespunzătoare a acesteia.</p> <p>Însă, în situațiile în care avariile sunt provocate de nerespectarea cerințelor mentenanței planificate și a celor de înlocuire/îmbunătățire a echipamentelor și instalațiilor de rețea, există răspunderea Operatorului de rețea în acest sens. O procedură care să asimileze efectele avariilor cauzate de evenimente neanticipabile cu cele ale celor ce sunt în răspunderea Operatorului de rețea duce la disoluția răspunderii acestuia și socializarea pierderilor.</p> <p>În acest fel, deși sunt cei afectați de neglijența operatorilor de rețea, se ajunge ca tot consumatorii să fie cei care plătesc, prin tarifele de rețea, pierderile cauzate prin încălcarea de către Operatori a obligațiilor de mentenanță și investiții care le revin prin contractele de concesiune, respectiv prin Planurile multianuale de investiții. Ori, întrucât costurile mentenanței și ale investițiilor sunt oricum incluse în tarifele stabilite pe baze multianuale, ținând cont de Planurile de investiții, rezultă că ajungem să plătim de două ori aceleași costuri, Având în vedere degradarea principalilor indicatori de performanță ai SNT, prezentați în Raportul Transelectrica pe anul 2014, respectiv a cauzelor care au dus, în fapt, la creșterea profitului Transelectrica în 2014, avem motive a suspecta o încercare a Operatorului de rețea de a se deroba de viitoare posibile responsabilități cauzate de nerespectarea propriilor programe de mentenanță și investiții.</p>	<p>piața de energie electrică...) și nu își propune nicidecum să stabilească responsabilități sau despăgubiri pentru cei afectați. Dacă în urma analizelor cazurilor concrete se va dovedi că un operator este responsabil pentru apariția situației de avarie, atunci se vor folosi mecanismele legale pentru recuperarea prejudiciilor, care se vor determina față de situația care rezultă din decontarea în forma propusă prin prezentul regulament.</p> <p>Decontarea nu poate aștepta finalizarea anchetei, iar utilizarea decontării pe regulile normale ar conduce la importante dezechilibre financiare, înaintea determinării responsabilităților.</p> <p>De asemenea, prezentul regulament nu are ca obiect reglementarea daunelor prilejuite consumatorilor.</p> <p>În ceea ce privește nerealizarea investițiilor necesare, există alte mecanisme de reglementare care urmăresc și penalizează aceste comportamente.</p>
ARCU	Observații generale	<p>Nu se respectă cerințele Regulamentului (CE) nr. 714/2009 privind compensarea participanților care nu primesc capacități</p> <p>Având în vedere cauzele avariilor – mai sus</p>	<p>Regulamentul (CE) 714/2009 se referă strict la reguli aplicabile pentru schimburi transfrontaliere, ceea ce se vede</p>

			<p>precizate – considerăm că trebuie stabilite modalități specifice de compensare/ despăgubire a participanților la piață.</p> <p>În mod special, în cazul avariilor provocate de nerespectarea prevederilor obligatorii de întreținere și înlocuire a instalațiilor, compensațiile trebuie să aibă funcțiunea unei despăgubiri care să acopere nu doar valoarea tranzacției – ca pierdere directă – ci și valoarea producției nerealizate în cazul consumatorilor industriali, ca beneficiu nerealizat, conform Codului Civil:</p> <p><i>„daunele-interese ce sunt debite creditorului cuprind în genere pierderea ce a suferit și beneficiul de care a fost lipsit, ...daunele-interese nu trebuie să cuprindă decât aceea ce este o consecință directă și necesară a neexecutării obligației”</i></p> <p><i>Codul Civil, art.1084, 1086</i></p> <p>Ori, din documentul prezentat discuției nu reiese decât obligația de compensare a tranzacțiilor ca pierdere directă însă nu și beneficiul nerealizat suferit de consumatori</p>	<p>chiar din denumirea sa: Regulament...privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică...</p> <p>Ca urmare, prezentul regulament nu încalcă prevederile Regulamentului (CE) 714/2009, ci dimpotrivă, prevede la art. 15 că pentru schimburile transfrontaliere anulate, OTS plătește compensații participanților, dacă nu reușește să încheie tranzacții în contrapartidă. Compensațiile pentru capacitatea anulată se acordă în conformitate cu regulile de alocare a capacității pe liniile de interconexiune, reguli stabilite împreună cu OTS vecini.</p> <p>În ceea ce privește reglementarea compensațiilor acordate operatorilor interni prejudiciați, inclusiv consumatori, aceasta nu face obiectul prezentului regulament.</p>
ARCU	Observații generale	<p>Art. 18 - Pe perioada de suspendare a pieței angro de energie electrică, se suspendă drepturile și obligațiile părților din contractele/convențiile încheiate pe piața angro</p> <p>...</p> <p>Art. 21 - Se suspendă obligațiile de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare</p>	<p>Clarificarea termenului „suspendare”</p> <p>Utilizarea sintagmei „suspendarea drepturilor și obligațiilor părților...”(art.18-21 etc.) este neclară:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în unele cazuri (a se vedea penalitățile de dezechilibru) are sensul unei anulări, respectiv ștergere de drepturi/ obligații; - în alte cazuri (procedurile pieței) are sensul de sistare temporară, fără însă a detalia cum sunt afectate obligațiile de plată ale participanților către operatorul de piață; - în alte cazuri (art.18-21) se suspendă 	<p>Se înlocuiește termenul „se suspendă” cu “se anulează” în art. 18 (16, după renumerotare): “pe perioada de suspendare a pieței angro...se anulează drepturile și obligațiile părților din contractele/convențiile încheiate pe piața angro” și în art. 21 (19, după renumerotare): “se anulează obligațiile de plată a penalizărilor pentru</p>

		realizate de participanții la PE în perioada de suspendare a pieței angro	drepturile și obligațiile participanților la piață fără însă a se preciza dacă suspendarea are sensul de anulare a acestora sau doar de sistare temporară a exercitării lor	dezechilibrele de la notificare realizate de participanții la PE în perioada de suspendare a pieței angro”
ARCU	Observații generale		<p>Delegarea de competențe legale de la ANRE la OTS</p> <p>Acordul prezumat al ANRE pentru suspendarea pieței, conform art.11 Ordin, încalcă obligația ce revine, prin lege, ANRE de a analiza și aviza, în mod competent, situația apărută.</p> <p>Considerăm că apare o delegare de competențe de la ANRE la OTS ce încalcă prevederile legii energiei nr.123 art.23-(8)</p>	<p>DGPEE a considerat că fiind vorba de acțiuni în timp real, nu poate fi dată și aprobarea în timp real, iar aprobarea prezentului regulament, care stabilește condițiile, ar fi reprezentat prezumarea aprobării.</p> <p>Ca urmare a observațiilor de acest tip, pentru a nu exista astfel de suspiciuni, regulamentul va trata suspendarea pieței angro doar în ceea ce privește regulile de decontare a acestora și se va renunța la includerea posibilității de a fi suspendată tranzacționarea pe PZU și PI, iar ANRE va aproba prin ordin perioada de suspendare a pieței</p>
ARCU	Observații generale	Art. 15 - OTS anunță OTS vecini implicați cu privire la avaria de sistem, în vederea identificării de către aceștia a surselor de compensare a schimburilor anulate și a încheierii de tranzacții cu aceștia, în contrapartidă. În cazul în care nu se pot încheia tranzacții în contrapartidă, se aplică regulile de compensare prevăzute în acordurile încheiate cu OTS vecini referitoare la astfel de situații.	<p>OTS primește prerogative netransparente și nejustificate</p> <p>Art. 15-17 duc la ingerința abuzivă a OTS în raporturile dintre participanți.</p> <p>Prin înlocuirea tranzacțiilor – transparente – ale pieței cu dreptul acordat OTS de a derula tranzacții netransparente care să le înlocuiască pe cele suspendate, considerăm că se încalcă principiile legale prin intervenția nejustificată în contractele (unele deja încheiate) legale între două părți, participante la piață.</p>	OTS are obligația de a restabili funcționarea normală a sistemului, iar în condiții atât de excepționale, condițiile de siguranță devin primordiale, înaintea celor de piață. Faptul că unii producători/traderi nu și-ar putea îndeplini obligațiile contractuale din motive de siguranță a restabilirii funcționării normale, i-ar pune pe aceștia în poziția de a înregistra dezechilibre negative foarte costisitoare. Alții, însă, s-

		<p>Art. 16 - În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor, OPEE consideră valoarea zero pentru toate schimburile bloc între PRE-uri cuprinse în NF pentru perioada avariei de sistem.</p> <p>Art. 17 - În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor pe intervalele orare afectate de avaria de sistem, OPE și OPEE consideră valoarea zero pentru toate NF privind producția planificată a UD</p> <p>.....</p> <p>Art. 24 - Pe perioada suspendării pieței angro, dispozițiile de dispecer de reducere a puterii nu conduc la obligații de plată ale participantului respectiv către OTS.</p> <p>...</p> <p>Art. 26 - Dezechilibrele pozitive înregistrate de PRE-uri pe perioada de suspendare a pieței angro se constituie în obligații de plată ale OTS către PRE-ul respectiv, la PIPM.</p>	<p>Deasemenea, articolele 24 și 26 conțin contradicții generale față de context.</p>	<p>ar putea afla la originea declanșării avariei. De asemenea, OTS ar putea înregistra costuri importante sub forma costurilor pentru managementul congestiilor (corespunzătoare nerespectării ordinii de merit), chiar dacă defectul nu i s-ar datora, având originea în rețeaua de distribuție etc. Până la determinarea responsabilităților efective, ceea ce poate dura câteva luni, Regulamentul propune o decontare echilibrată, iar Legea nr. 123/2012 dă acest drept ANRE. Ca urmare, nu considerăm că este o <i>ingerință abuzivă a OTS în raporturile dintre participanți</i>, căci sunt reguli stabilite de ANRE, prin acest regulament, elaborat în conformitate cu prerogativele conferite de lege. Nu înțelegem care sunt contradicțiile aduse de art. 24 și 26 față de context.</p>
Opcom SA	Art. 1	<p>Prezentele Reguli stabilesc cadrul pentru decontarea tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de echilibrare și pentru decontarea dezechilibrelor, care se aplică în situațiile în care are loc o avarie totală sau parțială de sistem</p>	<p>Propunem următoarea reformulare: <i>„Prezentele reguli stabilesc condițiile pentru suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică și cadrul pentru stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare a tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de echilibrare, a dezechilibrelor de la notificare a UD, a dezechilibrelor PRE și a redistribuirii</i></p>	<p>Se acceptă parțial, și anume se introduce afirmația privind suspendarea contractelor încheiate pe piața angro. Dezechilibrele de la notificare fac parte din decontarea pe PE, iar costuri sau venituri suplimentare nu există, așa cum</p>

			<p><i>costurilor/veniturilor suplimentare din echilibrarea sistemului, care se aplică în situațiile în care ANRE decide suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică.”</i></p>	<p>s-a explicat mai sus. În ceea ce privește sugestia implicită de a se suspenda doar contractele de pe piața concurențială, facem următoarele precizări:</p> <p>Este adevărat că art. 23 (8) al legii nr. 123/2012 vorbește doar despre dreptul ANRE de a suspenda piața concurențială, nu și pe cea reglementată. Considerăm însă că această precizare s-a făcut doar pentru că s-a considerat de la sine înțeles că ANRE are oricum acest drept pe piața reglementată. Astfel, în conformitate cu art. 9 (1) g) din Legea nr. 160/2012, ANRE stabilește, în condițiile legii, contractele-cadru de furnizare și cele de vânzare-cumpărare de energie electrică și termică pe piața reglementată, contractele-cadru privind transportul, serviciul de sistem și distribuția energiei electrice. Ca urmare, ANRE poate stabili prevederi pentru aceste contracte cadru care să includă suspendarea lor pe perioadele de avarie de sistem, ceea ce s-a realizat în regulamentul prin includerea art. 19 (17, după renumerotare):</p> <p>Părțile semnate din contractele între producători și furnizorii de ultimă instanță, încheiate în baza <i>Contractului-cadru de</i></p>
--	--	--	--	---

				<p>vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiat între [producător de energie electrică] și [furnizor implicit], aprobat cu Ordinul președintelui ANRE nr. 43/2010, le completează pe acestea în conformitate cu prezentul regulament, în baza prevederilor de la art. 30 alin. (2) al contractului-cadru.</p> <p>Articolul se reformulează astfel: <i>Prezentul Regulament stabilește cadrul pentru decontarea tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de echilibrare și pentru decontarea dezechilibrelor PRE în condițiile suspendării contractelor încheiate pe piața angro, care se aplică în situațiile în care are loc o avarie totală sau parțială de sistem</i></p>
Transelectrica SA	Art. 1	Prezentele Reguli stabilesc cadrul pentru decontarea tranzacțiilor cu energie electrică pe piața de echilibrare și pentru decontarea dezechilibrelor, care se aplică în situațiile în care are loc o avarie totală sau parțială de sistem	<p>Propunem următoarea reformulare: <i>Prezentele Reguli stabilesc cadrul pentru decontarea tranzacțiilor cu energie electrică pe piața angro de echilibrare de energie electrică și pentru decontarea dezechilibrelor pe piața de echilibrare, care se aplică în situațiile în care are loc o avarie totală sau parțială de sistem sau în cazul defecțiunii sistemelor informatice ale OTS sau OPEE.</i></p> <p>Propunem ca suspendarea pieței angro de energie electrică să se poată aplica și în cazul disfuncționalităților aparute în sistemele informatice ale OTS sau OPEE și care conduc la imposibilitatea transmiterii datelor către</p>	<p>Se reformulează conform propunerii anterioare.</p> <p>Deoarece prin specificarea faptului că se suspendă toate contractele rezultă implicit că toate tranzacțiile au loc pe PE sau ca dezechilibre ale PRE, decontarea pe PE și a dezechilibrelor PRE este echivalentă cu decontarea în întregime a pieței angro.</p> <p>Nu se acceptă propunerea ca piața angro să fie suspendată în cazul disfuncționalităților</p>

			platforma pieței de echilibrare sau a imposibilității desfășurării PZU pentru ziua, zilele următoare. Aceste defecțiuni, puțin probabile, pot să apară în situații normale de funcționare a SEN (fară a fi cauzate de o avarie de sistem, parțială sau totală)	sistemelor informatice, deoarece aceasta nu constituie o situație de criză pe piața angro sau care să pună în pericol siguranța instalațiilor și a persoanelor, așa cum descrie legea situațiile în care poate fi suspendată piața.
Opcom SA	Art. 3	Prezentele Reguli se aplică participanților la piața de energie electrică	Propunem următoare reformulare: <i>„Prezentele Reguli se aplică participanților la piața de energie electrică, operatorului de transport și de sistem și operatorului pieței de energie electrică.”</i>	Nu se acceptă. Prin reformularea propusă, Opcom SA dorește acceptarea de către ANRE a faptului că nu face parte dintre participanții la piață, cu repercusiuni asupra includerii sale în prevederile art. 21 din lege (<i>Participanții la piața de energie electrică</i>), dar mai ales asupra faptului că legea nu prevede sancțiuni pentru încălcarea reglementărilor tehnice sau comerciale emise de ANRE decât pentru „participanții la piață”, iar Opcom nu poate fi exclus din această categorie generală, stabilită prin titlul art. 21 al legii
Opcom SA	Art. 4	... PIPM – Media aritmetică a valorilor prețului de închidere a pieței pentru ziua următoare înregistrate pe toate intervalele orare ale lunii calendaristice anterioare celei în care a avut loc avaria	Propunem ca PIPM să fie <i>„Media aritmetică a valorilor prețului de închidere a pieței pentru ziua următoare înregistrate pe toate intervalele orare ale perioadei calendaristice corespunzătoare, anterioare celei în care a avut loc suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică”</i> . Astfel în condițiile în care suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică are loc în intervalul 9 al zilei de marți până vineri intervalul 23, propunem ca PIPM să fie calculat ca medie aritmetică a valorilor prețului de închidere a pieței pentru ziua	Se acceptă, deoarece în acest fel prețul de decontare ar fi probabil mai apropiat de cel care ar fi putut fi inclus în contractele bilaterale și în cele de pe PZU și de pe PI, suspendate. Ca urmare: <i>PIPM – Media aritmetică a valorilor prețului de închidere a pieței pentru ziua următoare înregistrate pe aceleași intervale orare ale săptămânii calendaristice anterioare celei</i>

			următoare înregistrate pe toate intervalele orare ale perioadei corespunzătoare din săptămâna precedentă. Trebuie precizat dacă se iau în considerare PIP stabilite corespunzătoare orelor RO sau CET	<i>în care a avut loc avaria.</i> Nu considerăm că este necesar să se mai specifice dacă valorile sunt în ore RO sau CET, după această modificare
Opcom SA	Art. 5	(2) În înțelesul prezentelor Reguli, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: ... <i>Avarie parțială de sistem</i> – situație caracterizată prin lipsa tensiunii într-o zonă extinsă a rețelei de transport, care are drept consecință: - lipsa alimentării cu energie electrică pentru mai mult de 15% din consum sau - deconectarea de la rețeaua de energie electrică a mai mult de 15% din producție sau - existența unei regiuni de cel puțin 15% din aria geografică a SEN care să fie desincronizată față de restul ariei de control a OTS sau - existența unui număr de cel puțin 15% din numărul participanților din oricare din categoriile: PRE, PPE, OPEE, OTS, operatori de distribuție principali, părți care au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune, care nu-și pot îndeplini activitățile normale, din motive dincolo de controlul lor sau - lipsa funcționării corecte a	Considerăm necesar a se preciza modalitatea prin care se constată: <i>„existența unui număr de cel puțin 15% din numărul participanților din oricare din categoriile: PRE, PPE, OPEE, OTS, operatori de distribuție principali, părți care au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune, care nu-și pot îndeplini activitățile normale, din motive dincolo de controlul lor”</i> și de asemenea clarificarea denumirilor generice: — <i>participanți,</i> — <i>operatori de distribuție principali,</i> — <i>părți care au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune.</i> Totodată trebuie precizat de ce se suspendă piața angro de energie electrică, în condițiile în care <i>„părți care au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune nu-și pot îndeplini activitățile normale”,</i> și nu se limitează această disfuncționalitate la eventuala funcționare a PZU în regim decuplat și la anularea notificărilor privind schimburile externe.	Se elimină această condiție, ca urmare a reducerii obiectului regulamentului doar la regulile de decontare, acesta nemaiconținând reguli privind suspendarea tranzacționării pe vreo piață. Ca urmare, situațiile în care părțile responsabile cu derularea operațiunilor de piață nu și le pot îndeplini, vor fi tratate ca niște situații de nefuncționare a sistemelor informatice sau de comunicații, iar nu ca situații de criză pe piață, în care ANRE are dreptul de a suspenda piața de energie electrică. Tranzacțiile se vor încheia dacă și atât cât va fi posibil, restul urmând a se deconta ca într-o situație normală și doar în cazul în care nefuncționarea piețelor se va suprapune cu o situație de criză, se vor aplica regulile din acest regulament.

		<p>echipamentelor, platformelor informatice și mijloacelor de comunicație care sunt necesare OTS pentru îndeplinirea activităților normale de piață și presupune aplicarea <i>Planului de restaurare a funcționării SEN</i> și suspendarea pieței angro de energie electrică;</p>		
Transelectrica SA	Art. 5	<p><i>Ajutor de avarie</i> – schimburi de energie electrică între OTS din România și OTS din țările vecine, realizate în conformitate cu acordurile bilaterale de întrajutorare</p>	<p>Propunem eliminarea. Considerăm că nu este necesară utilizarea acestui termen deoarece Ordinul prevede ca în intervalele orare în care se aplică suspendarea pieței, notificările schimburilor externe atât pe sensul de export, cât și pe sensul de import să fie anulate toate schimburile externe de energie electrică, dezechilibrele fiind înregistrate în PRE Schimburi Neplanificate. În condițiile în care în situația suspendării pieței angro de energie electrică sunt anulate schimburile externe nu vedem care mai este avantajul primirii unui ajutor de avarie (a se vedea prevederile Legii 123/2012 care nu mai permit acordarea/primirea de ajutoare de avarie ca schimb în natură).</p>	<p>Considerăm că Legea 123/2012 permite acordarea/primirea de ajutoare de avarie de la alți OTS, conform art. 36 (2): <i>Operatorul de transport și de sistem poate să participe la tranzacționarea energiei electrice numai în următoarele situații...</i> lit. b): <i>pentru menținerea echilibrului producție-consum, prin operațiuni de vânzare-cumpărare în piața de echilibrare sau prin operațiuni de vânzare-cumpărare cu alți operatori de transport din țările vecine, conform reglementărilor în vigoare și normelor ENTSO-E și d): pentru compensarea schimburilor neplanificate cu sistemele electroenergetice vecine.</i> Considerăm că schimburile în natură sunt tot tranzacții cu energie electrică, în care plata se face prin returnarea aceluiași bun, ambele tranzacții fiind înregistrate în contabilitate la prețul pieței, conform normelor</p>

				<p>contabile pentru barter. Aceste schimburi sunt prevăzute de Regulamentul (CE) 714/2009 la art. 16 (2) sub denumirea de schimburi în contrapartidă, iar regulamentele UE prevalează asupra legii naționale, în caz că prevederile lor ar fi contradictorii:</p> <p><i>Procedurile de restricționare a tranzacțiilor se folosesc numai în situații de urgență în care operatorul de transport și de sistem trebuie să acționeze rapid și în care nu este posibilă livrarea din altă sursă sau schimburile în contrapartidă și 1.3 al anexeii la acesta.</i></p> <p>Ca urmare, este o înțelegere absolut greșită aceea de a se considera că OTS nu ar mai avea dreptul să ceară sau să acorde ajutoare de avarie, din cauza prevederilor legii sau a prezentului regulament. Dimpotrivă, acesta este unul din principalele unelte pe care le are la îndemână pentru restaurarea funcționării normale și face parte totodată și din obligațiile de cooperare inter OTS la nivel UE. Ceea ce s-a prevăzut în prezentul regulament este restricționarea/anularea schimburilor comerciale notificate de alți participanți, tocmai pentru ca OTS să nu aibă o restricție în plus în</p>
--	--	--	--	---

				efortul său de restaurare a SEN, nici chiar prin importuri comerciale, care pot fi notificate în momente și pe interconexiuni care nu satisfac obiectivul restaurării controlate de către DEN. În cazul în care Transelectrica consideră că importurile comerciale notificate nu ar împiedica, ci ar ajuta restabilirea funcționării normale, ar fi trebuit să facă această observație!
Transelectrica SA	Art. 5	<p><i>Avarie parțială de sistem – situație caracterizată prin lipsa tensiunii într-o zonă extinsă a rețelei de transport, care are drept consecință:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa alimentării cu energie electrică pentru mai mult de 15% din consum sau - deconectarea de la rețeaua de energie electrică a mai mult de 15% din producție sau - existența unei regiuni de cel puțin 15% din aria geografică a SEN care să fie desincronizată față de restul ariei de control a OTS sau - existența unui număr de cel puțin 15% din numărul participanților din oricare din 	<p>Propunem următoarele reformulări:</p> <p><i>Avarie parțială de sistem – situație caracterizată prin lipsa tensiunii într-o zonă extinsă a rețelei de transport, care are drept consecință:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - întreruperea lipsa <i>întreruperea alimentării cu energie electrică pentru mai mult de 15% din consum sau...</i> <p>Reformulare în conformitate cu reglementările tehnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - decuplarea deconectarea <i>decuplarea deconectarea de la rețeaua de energie electrică a mai mult de 15% din producție sau</i> <p>Reformulare în conformitate cu reglementările tehnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - existența unei zone extinse de rețea separată de SEN care face imposibilă realizarea echilibrului producție – consum pe criteriul de piață sau <i>existența unei zone extinse de rețea separată de SEN care face imposibilă realizarea echilibrului producție – consum pe criteriul de piață sau</i> <p>Reformulare ca urmare a dificultăților care vor interveni în aprecierea „regiuni de cel puțin 15% din aria geografică a SEN”, dar și reformulare în conformitate cu reglementările tehnice</p> <p>— existența unui număr de cel puțin 15% din numărul participanților din oricare din <i>— existența unui număr de cel puțin 15% din numărul participanților din oricare din</i></p> <p>categoriile: PRE, PPE, OPEE, OTS, operatori de</p>	Se acceptă, eliminându-se condiția privind desincronizarea unei regiuni față de restul ariei de control, deoarece nu se poate accepta o formulare imprecisă (zonă extinsă de rețea)

		<p>categoriile: PRE, PPE, OPEE, OTS, operatori de distribuție principali, părți care au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune, care nu-și pot îndeplini activitățile normale, din motive dincolo de controlul lor sau</p> <p>- lipsa funcționării corecte a echipamentelor, platformelor informatice și mijloacelor de comunicație care sunt necesare OTS pentru îndeplinirea activităților normale de piață</p>	<p>distribuție — principali, — părți — care — au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune, care nu-și pot îndeplini activitățile normale, din motive dincolo de controlul lor sau</p> <p>Considerăm că este dificil de apreciat „cel puțin 15% din numărul participanților din oricare din categoriile: PRE, PPE, OPEE, OTS, operatori de distribuție principali, părți care au responsabilități în alocarea capacităților de interconexiune”. Afectarea participanților la piața angro de energie electrică survine atât în cazul afectării consumatorilor și/sau producătorilor de energie electrică, cât și în situația disfuncționalităților platformelor informatice ale OTS sau OPEE. Această situație a fost prevăzută în articolele noi 8 și 9</p> <p>—lipsa funcționării corecte a echipamentelor, platformelor informatice și mijloacelor de comunicație care sunt necesare OTS pentru îndeplinirea activităților normale de piață</p> <p>Propunem eliminarea, având în vedere că disfuncționalitățile platformelor informatice ale OTS sau OPEE pot apare și în condiții de funcționare normală a SEN, nu numai în situația unei avarii parțiale sau totale de sistem. Din această cauză au fost introduse doua noi articole (art. 8 și art. 9).</p>	<p>Nu se acceptă includerea nefuncționării sistemelor informatice în condițiile pentru suspendarea pieței, conform explicațiilor anterioare.</p>
Transelectrica SA	Art. 7	<p>Imediat ce constată apariția unei avarii de sistem, OTS ia măsurile necesare pentru lichidarea acesteia și restabilește funcționarea SEN în condiții normale, respectând instrucțiunile tehnice aplicabile, Planul de restaurare a funcționării SEN și prevederile Codului tehnic al rețelei</p>	<p>Propunem următoarea reformulare: <i>Imediat ce constată apariția unei ca SEN se afla în situația unei avarii de sistem, OTS ia măsurile necesare pentru lichidarea acesteia și restabilește parametri normali de funcționare a SEN în condiții normale, respectând instrucțiunile tehnice aplicabile, Planul de restaurare a funcționării SEN și prevederile Codului tehnic al rețelei electrice de transport</i> Reformulare în conformitate cu reglementările</p>	Se acceptă

		<i>electrice de transport</i>	tehnice	
Transelectrica SA	-	-	Propunem introducerea unui art. nou, astfel: <i>Functionarea necorespunzătoare a echipamentelor, platformelor informatice și mijloacelor de comunicație care sunt necesare OTS, pentru îndeplinirea activităților normale ale PE și care au drept consecință imposibilitatea transmiterii datelor până la începutul zilei de livrare D conduc la suspendarea pieței angro de energie electrică.</i> Disfuncționalitățile platformelor informatice ale OTS sau OPEE pot apărea și în condiții de funcționare normală a SEN, nu numai în situația unei avarii parțiale sau totale de sistem, motiv pentru care considerăm că este necesară prevederea și a acestei situații	Nu se acceptă, nefiind în concordanță cu condițiile stabilite de lege
Transelectrica SA	-	-	Propunem introducerea unui art. nou, astfel: <i>Functionarea necorespunzătoare a echipamentelor, platformelor informatice și mijloacelor de comunicație care sunt necesare OPEE, pentru îndeplinirea activităților normale ale PZU și care au drept consecință imposibilitatea desfășurării PZU conduc la suspendarea pieței angro de energie electrică.</i> Disfuncționalitățile platformelor informatice ale OTS sau OPEE pot apărea și în condiții de funcționare normală a SEN, nu numai în situația unei avarii parțiale sau totale de sistem, motiv pentru care considerăm că este necesară prevederea și a acestei situații.	Nu se acceptă, nefiind în concordanță cu condițiile stabilite de lege
Opcom SA	Art. 8	În situația în care avaria se încadrează într-una din categoriile de avarie de sistem definite în prezentul regulament, OTS publică pe site-ul propriu ora apariției, tipul și cauzele avariei, anunță OTS vecini și părțile implicate în cuplarea	Propunem să se definească sintagma „utilizatorii de rețea semnificativi”.	Definiția utilizatorilor de rețea semnificativi este inclusă în Codul de rețea ENTSO-E „Securitatea operațională”, care se află în faza de aprobare, recomandată de ACER cu mici modificări. Deoarece acest cod va deveni el însuși direct

		PZU, ANRE, OPEE, PPE, PRE, operatorii de distribuție principali, utilizatorii de rețea semnificativi și ministerul de resort		aplicabil, dar nu este încă, se înlocuiește formularea utilizatori semnificativi de rețea cu o scurtă descriere a acestora, astfel: În situația în care avaria se încadrează într-una din categoriile de avarie de sistem definite în prezentul regulament, OTS anunță OTS vecini și părțile implicate în cuplarea PZU, ANRE, OPEE, PPE, PRE, operatorii de distribuție principali, producătorii și consumatorii conectați la rețeaua de transport, precum și pe cei conectați la rețele de distribuție, care asigură servicii tehnologice de sistem și ministerul de resort
Transelectrica SA	Art. 8	În situația în care avaria se încadrează într-una din categoriile de avarie de sistem definite în prezentul regulament, OTS publică pe site-ul propriu ora apariției, tipul și cauzele avariei, anunță OTS vecini și părțile implicate în cuplarea PZU, ANRE, OPEE, PPE, PRE, operatorii de distribuție principali, utilizatorii de rețea semnificativi și ministerul de resort	Propunem reformularea: <i>În situația în care avaria se încadrează într-una din categoriile de avarie de sistem definite în prezentul regulament, OTS publică pe site-ul propriu ora apariției, tipul și cauzele avariei, anunță OTS vecini și părțile implicate în cuplarea PZU, ANRE, OPEE, PPE, PRE, operatorii de distribuție principali, utilizatorii de rețea semnificativi și ministerul de resort, în cel mai scurt timp ce situația energetică și operativă o va permite.</i> S-a precizat că informațiile se vor comunica imediat ce situația o va permite	Nu se acceptă, deoarece nu se cunoaște ce înseamnă <i>situația energetică și operativă</i> . În articol nu se precizează un timp anume, dar este de așteptat ca OTS să transmită într-adevăr aceste informații în cel mai scurt timp posibil, făcând apel la toate resursele de care dispune, nu doar cele strict operative. Nu a fost precizat timpul, deoarece unele dintre entitățile enumerate trebuie anunțate de îndată (OTS vecini, utilizatori de rețea semnificativi), iar ceilalți pot fi anunțați și cu oarecare

				întârziere, nefiind direct implicați în operațiunile de restabilire a funcționării normale
Transelectrica SA	Art. 9	În cazul în care avaria de sistem împiedică utilizarea mijloacelor de comunicare normale (telefonie, internet), OTS utilizează orice alte mijloace de comunicare funcționale pentru transmiterea cât mai completă și cât mai curând posibil a informațiilor de mai sus	Propunem reformularea: <i>În cazul în care avaria de sistem sau indisponibilitatea sistemelor informatice împiedică utilizarea mijloacelor de comunicare normale (telefonie, internet), OTS utilizează orice alte mijloace de comunicare funcționale pentru transmiterea cât mai completă și cât mai curând posibil a informațiilor de mai sus</i> S-a completat cu situația în care apar disfuncționalități ale platformelor informatice aflate în gestiunea OTS sau OPEE	Nu se acceptă, din aceleași motive pentru care nu s-a acceptat suspendarea pieței în situații de nefuncționare a sistemelor informatice Acest articol se referă la transmiterea de informații și prevede de fapt utilizarea oricărui mijloc disponibil pentru transmiterea acestora.
Opcom SA	Art. 9	În cazul în care avaria de sistem împiedică utilizarea mijloacelor de comunicare normale (telefonie, internet), OTS utilizează orice alte mijloace de comunicare funcționale pentru transmiterea cât mai completă și cât mai curând posibil a informațiilor de mai sus	Propunem să se enumere și alte posibile căi de comunicații	Nu se acceptă, deoarece este neimportantă enumerarea, ceea ce este important este faptul că informarea trebuie realizată prin orice mijloace de comunicare funcționale
Opcom SA	Art. 11	Acordul ANRE pentru suspendarea pieței angro de energie electrică pe perioada existenței avariei de sistem, până la restabilirea parametrilor de calitate normali ai rețelei de transport, se prezumă, în baza prezentelor Reguli	Suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică este o responsabilitate atribuită exclusiv ANRE prin Legea nr.123/2012 art. 23 alin.(8) și reprezintă o măsură excepțională cu consecințe comerciale și financiare majore pentru toți participanții la piața concurențială de energie electrică. Având în vedere aceste consecințe extinse ale unei decizii de suspendare a pieței concurențiale de energie electrică, considerăm că prezumarea acordului ANRE numai pe baza prevederilor și măsurilor de natură tehnică stipulate în documentul în discuție contravine prevederilor art. 23 alin.(8) Legea nr.123/2012. O decizie cu un impact atât de puternic asupra	Se acceptă, având în vedere limitarea obiectului regulamentului doar la decontare, această decizie nefiind operativă, iar articolul se reformulează astfel: <i>Acordul ANRE pentru suspendarea pieței angro de energie electrică pe perioada existenței avariei de sistem până la restabilirea parametrilor de calitate normali ai rețelei de transport este dat în urma analizei informațiilor</i>

			pieței de energie electrică trebuie să fie asumată, conform legii, de către ANRE, publicată și comunicată tuturor părților afectate în cel mai scurt timp de la apariția situației care a determinat decizia	<i>prezentate de OTS privind conformitatea cu definițiile avariei de sistem cuprinse în prezentul regulament, prin ordin al președintelui ANRE</i>
Opcom SA	Art. 12	Dacă în urma analizei informațiilor prezentate de către OTS referitoare la avaria de sistem, ANRE constată că n-au fost întrunite toate condițiile pentru declararea situației de avarie de sistem și de suspendare a pieței angro, decide revocarea suspendării pieței angro și aplicarea regulilor comerciale valabile în situații normale	Conform prevederilor acestui articol, OTS trebuie să prezinte la ANRE toate informațiile referitoare la situația de avarie care a declanșat suspendarea „ <i>prezumată a pieței angro</i> ” și ANRE trebuie să analizeze și să se pronunțe asupra existenței condițiilor de suspendare a pieței concurențiale post factum. În situația în care ANRE stabilește că nu s-au întrunit condițiile de suspendare a pieței va trebui să se clarifice cine va suporta pierderile financiare ce decurg din suspendarea abuzivă a funcționării pieței concurențiale de energie electrică. De altfel faptul că ANRE poate să constate că au fost întrunite toate condițiile pentru declararea situației de avarie de sistem și de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică sau dimpotrivă că nu au fost întrunite aceste condiții, demonstrează indubitabil că numai ANRE are dreptul de a suspenda funcționarea pieței concurențiale de energie electrică	Se acceptă, conform raționamentului de mai sus, iar articolul se elimină.
Transelectrica SA	Art. 12	Dacă în urma analizei informațiilor prezentate de către OTS referitoare la avaria de sistem, ANRE constată că n-au fost întrunite toate condițiile pentru declararea situației de avarie de sistem și de suspendare a pieței angro, decide revocarea suspendării pieței angro și aplicarea regulilor comerciale valabile în situații normale	Trebuie precizat ce reguli se aplică în intervalul în care OTS consideră ca sunt îndeplinite condițiile pentru avaria de sistem, iar ANRE constată ca nu erau îndeplinite	Se elimină articolul, conform raționamentului de mai sus

Opcom SA	Cap II	Regulile aplicabile pe piața de echilibrare pe perioada de suspendare a pieței angro de energie electrică	Propunem modificarea titlului în concordanță cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, referitor la suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică	Nu se acceptă, având în vedere atribuțiile ANRE pe piața reglementată, arătate mai sus. În același timp, menționăm că menținerea în vigoare a contractelor reglementate, concomitent cu suspendarea celor de pe piața concurențială nu ar avea niciun sens sau beneficiu economic, complicând inutil regulile de decontare. În cazul în care s-ar decide că ANRE nu are dreptul să suspende contractele reglementate, atunci nu ar avea rost suspendarea celor de pe piața concurențială, întreg prezentul regulament devenind inutil: decontarea pe perioada de avarie s-ar face conform regulilor normale, cu consecințe exclusiv financiare asupra diferitelor tipuri de participanți
Transelectrica SA	Art. 13	Se suspendă regulile de selectare a energiei de echilibrare pe PE de către OPE, prevăzute în <i>Codul comercial al pieței angro de energie electrică</i> și în toate reglementările ulterioare referitoare la funcționarea PE	Propunem reformularea: <i>Se suspendă regulile de selectare a energiei de echilibrare pe PE de către OPE, prevăzute în Codul comercial al pieței angro de energie electrică și în toate reglementările ulterioare referitoare la funcționarea PE, putând să se abată de la ordinea de merit pe perioada restaurării funcționării normale a sistemului și să utilizeze unitățile doar pe criterii tehnice, fără a înregistra costuri pentru managementul congestiilor de rețea.</i> S-a făcut precizarea că în perioada de suspendare a pieței angro de energie electrică operarea pe platforma pieței de echilibrare nu se va face în ordinea de merit și nu se vor înregistra costuri cu	Nu se acceptă, deoarece nu este necesar: regulile de decontare sunt stabilite în alte articole, iar neînregistrarea de costuri pentru managementul congestiilor rezultă implicit.

			managementul congestiilor de rețea	
Transelectrica SA	Art. 14	Notificările schimburilor externe atât pe sensul de export, cât și pe sensul de import pe intervalele orare în care este suspendată piața angro sunt anulate, inclusiv cele aferente schimburilor realizate de OTS în calitate de agent de transfer pentru PZU în funcționare cuplată	<p>Propunem reformularea: <i>Notificările schimburilor externe atât pe sensul de export, cât și pe sensul de import pe intervalele orare în care este suspendată piața angro sunt anulate, inclusiv cele aferente schimburilor realizate de OTS în calitate de agent de transfer pentru PZU în funcționare cuplată. În situația în care anularea schimburilor externe nu este permisă de acordurile bilaterale, încheiate între OTS și vecini, atunci acestea vor fi introduse cu valoare zero în regulatorul central de frecvență – putere.</i></p> <p>Anularea schimburilor externe nu poate fi fortată unilateral de Transelectrica. Trebuie ca si OTS vecin sa fie de acord și să fie prevăzută în acordurile bilaterale.</p> <p>Din punct de vedere comercial efectul este același, practic abaterea de sold devine dezechilibru în cadrul PRE Schimburi Neplanificate</p>	<p>Nu se înțelege propunerea. Articolul se referă la anularea obligației OTS de a realiza schimburile transfrontaliere de energie notificate (comercial) de participanți, inclusiv a celor rezultate în urma PZU.</p> <p>Pentru clarificarea procesului, se reformulează articolul următor, astfel: <i>OTS anunță OTS vecini implicați cu privire la avaria de sistem, în vederea identificării de către aceștia a posibilităților de încheiere de tranzacții în contrapartidă, în urma cărora schimburile anulate să poată fi considerate realizate. În cazul în care nu se pot încheia tranzacții în contrapartidă, se aplică regulile de compensare a participanților cu schimburi anulate, prevăzute în acordurile încheiate cu OTS vecini referitoare la astfel de situații</i></p>
Opcom SA	Art. 15	OTS anunță OTS vecini implicați cu privire la avaria de sistem, în vederea identificării de către aceștia a surselor de compensare a schimburilor anulate și a încheierii de tranzacții cu aceștia, în contrapartidă. În cazul în care nu se pot încheia tranzacții în contrapartidă, se aplică regulile de compensare prevăzute în acordurile încheiate cu OTS	Propunem introducerea unor precizări privind partenerii încheierii de tranzacții în contrapartidă, precum și semnificația acestor tranzacții	<p>Se acceptă, prin introducerea următoarei definiții: <i>Tranzacții în contrapartidă – tranzacții cu energie electrică realizate de OTS cu OTS vecini, având ca efect compensarea, în sistemele acestora, a energiei electrice care nu mai poate fi exportată din SEN/importată în SEN în situațiile de avarie sau asigurarea energiei electrice ca ajutor de avarie pentru</i></p>

		vecini referitoare la astfel de situații		restabilirea funcționării normale a SEN, cu plata sub formă de energie electrică în aceleași sau în alte intervale orare ale unei alte zile, conform unor reguli stabilite în prealabil între OTS, referitoare la stabilirea valorii de decontare a energiei și la modul de returnare
Transelectrica SA	Art. 15	OTS anunță OTS vecini implicați cu privire la avaria de sistem, în vederea identificării de către aceștia a surselor de compensare a schimburilor anulate și a încheierii de tranzacții cu aceștia, în contrapartidă. În cazul în care nu se pot încheia tranzacții în contrapartidă, se aplică regulile de compensare prevăzute în acordurile încheiate cu OTS vecini referitoare la astfel de situații	Propunem următoarea reformulare: <i>OTS anunță OTS vecini implicați cu privire la avaria de sistem, în vederea identificării de către aceștia a surselor de compensare a schimburilor anulate și a încheierii de tranzacții cu aceștia, în contrapartidă conformitate cu. În cazul în care nu se pot încheia tranzacții în contrapartidă, se aplică regulile de compensare prevăzute în acordurile încheiate cu OTS vecini referitoare la astfel de situații.</i> In Regulamentul CE 714/2009, Art. 16, countertrading-ul este o etapa anterioara tăierii/anulării graficelor de schimb. S-a propus ca modul de compensare să fie cel prevăzut în acordurile bilaterale	Nu se acceptă, ci se reformulează conform propunerii de mai sus, care clarifică succesiunea operațiunilor comerciale ale OTS. În înțelegerea DGPEE, succesiunea este următoarea: 1. Transelectrica SA constată că nu mai poate asigura schimburile transfrontaliere, 2. la legătura cu OTS vecini pe granițele pe care a anulat schimburile, în vederea identificării posibilităților ca aceștia să găsească în sistemele lor resurse la nivelul schimburilor anulate și să fie de acord cu mobilizarea acestor resurse, cu condiția returnării energiei corespunzătoare, de către Transelectrica; 3. În cazul în care nu se perfectează aceste

				<p>tranzacții, schimbul se consideră anulat, iar Transelectrica plătește fiecărui participant o compensație conform acordurilor transfrontaliere (curtailment);</p> <p>4. Dacă OTS vecin este de acord cu aceste tranzacții, schimbul transfrontalier este anulat doar fizic, dar se consideră realizat, iar Transelectrica urmează să returneze OTS vecin energia în orele convenite.</p> <p>5. În acele ore, Transelectrica va achiziționa energia de pe PZU, sau în caz de nereușită, ca dezechilibru al PRE schimburi neplanificate.</p>
Opcom SA	Art. 16	În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor, OPEE consideră valoarea zero pentru toate schimburile bloc între PRE-uri cuprinse în NF pentru perioada avariei de sistem	Propunem următoarea reformulare: <i>În vederea stabilirii obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe PE și a dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE, OPE va transmite la OPEE valoarea zero pentru toate schimburile bloc între PRE-uri cuprinse în NF aferente tranzacțiilor din piața concurențială, pentru intervalele orare în care a fost suspendată funcționarea pieței concurențiale</i>	Se acceptă, cu excepția specificării pieței concurențiale
Transelectrica SA	Art. 16	În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor, OPEE consideră valoarea zero pentru toate	Propunem următoarea reformulare: <i>În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor, OD OPEE consideră valoarea zero pentru toate</i>	Nu se acceptă, modificându-se în sensul neprecizării operatorului care consideră

		schimburile bloc între PRE-uri cuprinse în NF pentru perioada avariei de sistem	<i>schimburile bloc între PRE-uri cuprinse în NF pentru perioada avariei de sistem.</i> Fiind vorba de decontare operațiunile sunt efectuate de către OD – Operatorul de decontare a pieței de echilibrare	valoarea zero, deoarece acesta este un regulament, nu o procedură care să stabilească cine, când execută o operațiune.
Opcom SA	Art. 17	În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor pe intervalele orare afectate de avaria de sistem, OPE și OPEE consideră valoarea zero pentru toate NF privind producția planificată a UD	Propunem următoarea reformulare: <i>În vederea scutirii participanților la PE de la plata pentru dezechilibrele de la notificare ale UD pe intervalele orare în care a fost suspendată funcționarea pieței concurențiale, OPE consideră și transmite la OPEE valori egale pentru toate NF privind producția planificată a UD, respectiv producția realizată a UD</i>	Nu se acceptă, ci se reformulează astfel: <i>În vederea stabilirii obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe PE și a dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE pe intervalele orare afectate de avaria de sistem, se consideră valoarea zero pentru producția planificată a fiecărei UD, în toate NF ale PRE</i>
Transelectrica SA	Art. 17	În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor pe intervalele orare afectate de avaria de sistem, OPE și OPEE consideră valoarea zero pentru toate NF privind producția planificată a UD	Se propune următoarea reformulare: <i>În vederea decontării pe PE și a dezechilibrelor pe intervalele orare afectate de avaria de sistem, OPE și OD OPEE consideră valoarea zero pentru toate NF privind producția planificată a UD</i> Fiind vorba de decontare, operațiunile sunt efectuate de către OD – Operatorul de decontare a pieței de echilibrare	Nu se acceptă, se reformulează ca mai sus.
Opcom SA	Art. 18	Pe perioada de suspendare a pieței angro de energie electrică, se suspendă drepturile și obligațiile părților din contractele/convențiile încheiate pe piața angro	Propunem reformularea în concordanță cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012. De asemenea, trebuie stabilit care sunt consecințele efectuării deja a unor plăți în baza facturilor emise, de ex. conform prevederilor din contractul-standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-NC („Art.11. alin. (1) <i>În cazul ofertelor cu perioada de livrare de o săptămână, livrarea este condiționată de plata în avans aferentă întregii cantități contractate, termenul limită de plată considerat înscris pe</i>	Nu se acceptă. S-a explicat mai sus pe ce se bazează dreptul ANRE de a suspenda și contractele reglementate, precum și rațiunea acestei abordări. În ceea ce privește contractele cu plata în avans, nu considerăm că este necesar ca în regulament să se specifice că se returnează sumele aferente

			<i>factură fiind ultima zi lucrătoare înainte de începerea livrării.”).</i>	orelor respective, aceasta fiind de la sine înțeles. Pentru PZU, se subînțelege că Opcom va face calculele și va transmite informații privind sumele de plătit sau de încasat, inclusiv de la/către agentul de transfer.
Transelectrica SA	Art. 19	Părțile semnate din contractele între producători și furnizorii de ultimă instanță, încheiate în baza Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiat între [producător de energie electrică] și [furnizor implicit], aprobat cu Ordinul președintelui ANRE nr. 43/2010, le completează pe acestea în conformitate cu prezentele reguli, în baza prevederilor de la art. 30 alin. (2) al contractului-cadru	Propunem următoarea reformulare: <i>Părțile semnate din contractele între producători și furnizorii de ultimă instanță, încheiate în baza Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiat între [producător de energie electrică] și [furnizor implicit], aprobat de către ANRE cu Ordinul președintelui ANRE nr. 43/2010, le completează pe acestea în conformitate cu prezentele reguli, în baza prevederilor de la art. 30 alin. (2) al contractului-cadru</i> Considerăm că nu este cazul să se precizeze numărul Ordinului. Acesta poate fi modificat	Se acceptă
Opcom SA	Art. 19	Părțile semnate din contractele între producători și furnizorii de ultimă instanță, încheiate în baza Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiat între [producător de energie electrică] și [furnizor implicit], aprobat cu Ordinul președintelui ANRE nr. 43/2010, le completează pe acestea în conformitate cu prezentele reguli, în baza prevederilor de la art. 30 alin. (2) al contractului-cadru	În conformitate cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, ANRE are dreptul „să suspende funcționarea pieței concurențiale de energie electrică ”, astfel încât în condițiile legii, Contractul-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiat între [producător de energie electrică] și [furnizor implicit] nu trebuie afectat	Nu se acceptă, cu justificările prezentate mai sus
Transelectrica SA	Art. 20	Toate dispozițiile de dispecer date în perioada de suspendare a	Propunem următoarea reformulare: <i>Toate dispozițiile de dispecer date în perioada de</i>	Nu se acceptă, deoarece considerăm că pe de o parte, s-

		<p>pieței sunt considerate dispoziții pe PE și sunt integrate în sistemul informatic al PE în timp real sau în perioada imediat următoare restaurării funcționării normale a SEN, pe baza înregistrărilor efectuate pe orice tip de suport</p>	<p><i>suspendare a pieței sunt considerate dispoziții pe PE și sunt integrate în sistemul informatic al PE în timp real sau în perioada imediat următoare restaurării funcționării normale a SEN sau a platformelor informatice, pe baza înregistrărilor efectuate pe orice tip de suport, inclusiv din contoarele de energie electrică.</i></p> <p>S-a completat cu situația în care apar disfuncționalități ale platformelor informatice aflate în gestiunea OTS sau OPEE.</p> <p>S-a precizat faptul că reconstituirea dispozițiilor de dispecer se poate face și din înregistrările contoarelor de energie electrică</p>	<p>ar putea subînțelege, iar pe de altă parte, dacă o UD a produs energie electrică în acea perioadă, se va considera energie de echilibrare efectiv livrată la creștere, conform art. 22 (20, după renumerotare), care i se va deconta la același preț – deci nu este relevantă precizarea solicitată.</p>
Opcom SA	Art. 20	<p>Toate dispozițiile de dispecer date în perioada de suspendare a pieței sunt considerate dispoziții pe PE și sunt integrate în sistemul informatic al PE în timp real sau în perioada imediat următoare restaurării funcționării normale a SEN, pe baza înregistrărilor efectuate pe orice tip de suport</p>	<p>Propunem reformularea prin înlocuirea sintagmei „<i>perioada de suspendare a pieței</i>”, cu „<i>perioada de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică</i>”.</p>	<p>Se acceptă reformularea, cu excepția restrângerii la piața concurențială, pe motivele arătate mai sus</p>
Opcom SA	Art. 21	<p>Se suspendă obligațiile de plată a penalizărilor pentru dezechilibrele de la notificare realizate de participanții la PE în perioada de suspendare a pieței angro</p>	<p>Prevederile din acest articol sunt redundante cu prevederile de la art.17</p>	<p>Art. 17 (15, după renumerotare) prevedea stabilirea NF ale UD pe valoarea 0, iar art. 20 (18, după renumerotare) și 23 (21, după renumerotare) stabilesc de fapt că toată energia produsă, cu sau fără dispoziție de dispecer, se decontează la PIPM. Aceste prevederi nu implică însă, fără dubiu, că nu se determină și plătesc dezechilibre de la notificare (aceasta fiind 0), deci nu considerăm redundantă ci clarificatoare prevederea de la art. 21 (19, după renumerotare)</p>

Opcom SA	Art. 22	În perioada de suspendare a pieței angro, contravaloarea energiei de echilibrare selectate de către OPE la creștere conform art. 20 și realizate de participantul la PE se constituie ca obligație de plată a OTS către participantul respectiv, pentru cantitatea măsurată de către OM, la PIPM	Propunem completarea cu conținutul notelor de regularizare pentru PE pe care OTS le transmite la OPEE	Nu considerăm necesar acest grad de detaliere
Transelectrica SA	Art. 22	În perioada de suspendare a pieței angro, contravaloarea energiei de echilibrare selectate de către OPE la creștere conform art. 20 și realizate de participantul la PE se constituie ca obligație de plată a OTS către participantul respectiv, pentru cantitatea măsurată de către OM, la PIPM	Propunem următoarea reformulare: <i>În perioada de suspendare a pieței angro, contravaloarea energiei de echilibrare selectate de către OPE la creștere conform art. 20 și realizate de participantul la PE se constituie ca obligație de plată a OTS către participantul respectiv, pentru cantitatea măsurată de către OM, la PIPM. În această perioadă nu se plătesc costurile de pornire ale unităților dispecerizabile care au fost pornite din rezervă la dispoziția OTS.</i> S-a precizat modul de luare în considerare a costurilor de pornire ale unităților dispecerizabile pornite ca urmare a dispozițiilor de dispecer date în cursul procesului de restaurare. Considerăm că în astfel de situații nu ar trebui să se plătească costurile de pornire ale unităților dispecerizabile care au fost pornite la dispoziția dispecerului	Se acceptă, dar se introduce într-un articol distinct, astfel: <i>Pe perioada de suspendare a pieței angro, se consideră egale cu zero costurile de pornire din ofertele fixe ale unităților dispecerizabile disponibile, iar pornirea UD aflate în rezervă nu conduce la obligații de plată ale OTS către participantul la PE care le operează</i>
Transelectrica SA	-	-	Propunem introducerea unui art. nou, astfel: <i>Stabilirea numărului de certificate verzi pentru unitățile dispecerizabile care beneficiază de sistemul de promovare a energiei bazate pe surse regenerabile se va realiza funcție de energia electrică produsă</i> S-a precizat modul de stabilire a numărului de certificate verzi pentru unitățile care beneficiază de sistemul de promovare a energiei regenerabile	Nu se acceptă. Considerăm că dacă UD respective sunt nedispecerizabile, li se va menține NF globală introdusă de PRE-ul din care fac parte și li se vor acorda CV limitat de această NF, iar dacă sunt dispecerizabile, vor suferi pierderi aferente CV neacordate

				<p>în această perioadă, la fel cum toate celelalte categorii de participanți pot înregistra unele pierderi financiare față de situația normală (a se vedea prevederea de mai sus, privind neplata costurilor de pornire). Situația de suspendare a pieței este una de excepție, extrem de rară și durează relativ puțin, deci efectele acestor venituri nerealizate nu sunt semnificative</p>
Opcom SA	Art. 23	<p>Energia electrică livrată de unitățile dispecerizabile care nu au fost oprite automat și nu au primit dispoziție de oprire de la OPE în perioada de suspendare a pieței este considerată energie de echilibrare efectiv livrată la creștere și conduce la o obligație de plată a OTS către participantul respectiv, pentru cantitatea măsurată de către OM, la PIPM</p>	<p>Propunem reformularea prin înlocuirea sintagmei „<i>perioada de suspendare a pieței</i>”, cu „<i>perioada de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică</i>”, precizarea referinței la participantul la PE și la conținutul notelor de regularizare pentru PE pe care OTS le transmite la OPEE</p>	<p>Nu se acceptă decât introducerea sintagmei „suspendare a funcționării pieței”, deși o considerăm fără relevanță, dar nu și restrângerea la piața concurențială și precizările privind notele de regularizare, din motivele prezentate mai sus.</p>
Opcom SA	Art. 24	<p>Pe perioada suspendării pieței angro, dispozițiile de dispecer de reducere a puterii nu conduc la obligații de plată ale participantului respectiv către OTS</p>	<p>Propunem următoarea reformulare: <i>„Pe perioada suspendării funcționării pieței concurențiale de energie electrică, dispozițiile de dispecer de reducere a puterii nu conduc la obligații de plată ale participantului la PE respectiv către OTS și în acest sens notele de regularizare pentru PE transmise de OTS vor conține valoarea zero la dispozițiile de dispecer de reducere a puterii.”</i></p>	<p>Nu se acceptă, deoarece nu considerăm utilă restrângerea la piața concurențială și nici precizările privind conținutul notelor de regularizare, acestea fiind subînțelese</p>
Opcom SA	Art. 25	<p>După lichidarea avariei, OTS comunică OD intervalul orar începând cu care se aplică suspendarea pieței angro de</p>	<p>Propunem următoarea reformulare, precum și introducerea prevederilor acestui articol la capitolul propus a fi destinat suspendării funcționării pieței concurențiale de energie</p>	<p>Se acceptă observația, eliminându-se articolul și completându-se art. 8 astfel: ... ordin al președintelui ANRE,</p>

		energie electrică, conform art. 8, precum și ultimul interval orar în care se aplică suspendarea pieței	electrică: „După lichidarea avariei, ANRE comunică tuturor părților interesate intervalul orar începând cu care se aplică suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică, precum și ultimul interval orar în care se aplică suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică.”	în care se specifică ziua și intervalul orar începând cu care se aplică suspendarea regulilor ordinare de funcționare a pieței angro de energie electrică, precum și ziua și ultimul interval orar pe care se aplică regulile specifice cuprinse în prezentul regulament
Opcom SA	Art. 26	Dezechilibrele pozitive înregistrate de PRE-uri pe perioada de suspendare a pieței angro se constituie în obligații de plată ale OTS către PRE-ul respectiv, la PIPM	Propunem următoarea reformulare: „Dezechilibrele pozitive înregistrate de PRE-uri pe perioada de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică se constituie în obligații de plată ale OTS către PRE-ul respectiv, la PIPM.”	Nu se acceptă, din motivele prezentate mai sus
Opcom SA	Art. 27	Pentru intervalele orare pe care se aplică suspendarea pieței, toate schimburile externe de energie electrică sunt contabilizate în PRE schimburi neplanificate ca ajutoare de avarie și sunt decontate ca dezechilibre ale acestei PRE, la PIPM	Propunem următoarea reformulare: „Pentru intervalele orare pe care se aplică suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică, toate schimburile externe de energie electrică sunt notificate în PRE schimburi neplanificate ca ajutoare de avarie”.	Nu se acceptă, deoarece PRE schimburi neplanificate conține în general, ca NF, toate schimburile comerciale notificate de participanți (care acum devin 0), precum și notificarea returnărilor de energie primită sau acordată în perioade anterioare de la/către OTS vecini (care devin și acestea 0, conform completărilor efectuate la art. 13). Schimburile efective de energie din perioada de suspendare nu sunt notificate, ci rezultă doar în urma măsurătorilor și se decontează ca atare ca dezechilibre ale PRE schimburi neplanificate
Transelectrica SA	Art. 27	Pentru intervalele orare pe care se aplică suspendarea pieței, toate schimburile externe de	Propunem următoarea reformulare: Pentru intervalele orare pe care se aplică suspendarea pieței, toate schimburile externe de	Nu se acceptă, pe considerentele prezentate la acel punct (ajutoarele de avarie există,

		energie electrică sunt contabilizate în PRE schimburi neplanificate ca ajutoare de avarie și sunt decontate ca dezechilibre ale acestei PRE, la PIPM	<i>energie electrică sunt contabilizate în PRE schimburi neplanificate ca ajutoare de avarie și sunt decontate ca dezechilibre ale acestei PRE, la PIPM</i> A fost eliminată referirea la ajutoarele de avarie (a se vedea precizările de la punctul 2)	inclusiv ca noțiune)
Opcom SA	Art. 28	Dezechilibrele negative înregistrate de PRE-uri în perioada de suspendare a pieței angro se constituie în obligații de plată ale PRE-ului respectiv către OTS, la PIPM	Propunem următoarea reformulare: <i>„Dezechilibrele negative valorice înregistrate de PRE-uri în perioada de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică se constituie în obligații de plată ale PRE-ului respectiv către OTS, la PIPM”.</i>	Se acceptă o reformulare în sensul clarificării, astfel: Dezechilibrele negative cantitative înregistrate de PRE-uri în perioada de suspendare a pieței angro se <i>decontează</i> ca obligații de plată ale PRE-ului respectiv către OTS, la PIPM
Opcom SA	Art. 29	Regulile de decontare în cadrul fiecărei PRE se suspendă pe perioada de suspendare a pieței angro	Propunem următoarea reformulare: <i>„Regulile de stabilire a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare în cadrul fiecărei PRE se suspendă pe perioada de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică”.</i>	Se acceptă parțial, înlocuind termenul generic de decontare cu „stabilire a obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare”
Opcom SA	Art. 30	Decontarea în cadrul PRE se face considerând plata la PIPM pentru energia electrică consumată de către membrii PRE cu consum, precum și plata la PIPM a energiei electrice livrate de unitățile de producție nedispecerizabile integrate în PRE	Propunem următoarea reformulare: <i>„Stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare în cadrul PRE se realizează considerând obligațiile de plată calculate la PIPM pentru energia electrică efectiv consumată de către membrii PRE care au înregistrat consum, precum și dreptul de încasare la PIPM a energiei electrice livrate de unitățile de producție nedispecerizabile membre ale PRE.”</i>	Se acceptă observația implicită de clarificare, reformulând astfel: <i>Pe perioada de suspendare a pieței angro, decontarea între membrii din cadrul PRE se face considerând obligații de plată la PIPM pentru energia electrică consumată, ale membrilor din PRE care au consum, precum și drepturi de încasare la PIPM pentru energia electrică livrată de unitățile de producție nedispecerizabile integrate în PRE-ul respectiv, către participanții care le dețin</i>
Opcom SA	Art. 31	Pe perioada suspendării pieței	Propunem reformularea primei propoziții, corelat	Deși propunerea nu este clară,

		angro de energie electrică, se suspendă toate contractele de STS. Toți utilizatorii RET trebuie să răspundă solicitărilor OTS în scopul restaurării funcționării normale a SEN, pe baza capabilităților de care dispun	cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, precum și definiția termenilor utilizați în cea de a doua propoziție, respectiv care pot fi „ <i>solicitările OTS în scopul restaurării .. și capabilitățile de care dispun utilizatorii RET</i> ”.	înțelegem că Opcom SA atenționează asupra faptului că art. 23 (8) dă dreptul ANRE să suspende piața concurențială, iar piața STS nu ar face parte din aceasta. Formal, observația nu este corectă, deoarece tot la art. 23, alin (3), se precizează: <i>Pe piața concurențială de energie electrică, operatorul de transport și de sistem poate achiziționa servicii tehnologice de sistem</i> , ceea ce înseamnă că legiuitorul a inclus piața STS în conceptul mai larg de piață de energie electrică. Cu toate acestea, se acceptă eliminarea prevederii, având în vedere impactul financiar limitat al acestor contracte pe perioada de câteva ore de avarie.
Opcom SA	Cap. III	Funcționarea PZU și PI pe perioada suspendării pieței angro de energie electrică	Propunem modificarea titlului în concordanță cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, referitor la suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică.	Deși observația nu este clară, înțelegem că se referă la inserarea atributului „concurențială”, ceea ce nu se acceptă, din motivele arătate mai sus.
Opcom SA	Art. 32	Pe perioada de suspendare a pieței angro, OPEE suspendă funcționarea PI de energie electrică	În conformitate cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, numai ANRE are dreptul „ <i>să suspende funcționarea pieței concurențiale de energie electrică</i> ”, deci implicit și a PI, OPEE neavând niciun drept de suspendare a piețelor de energie electrică pe care le administrează	Se acceptă, în sensul eliminării prevederilor privind suspendarea PI, deoarece eventualele tranzacții care s-ar încheia, vor avea același tratament în procesul de decontare a pieței angro ca și contractele încheiate cu mai mult timp înainte. Cazurile în care sistemele informatice și de

				comunicații n-ar funcționa se vor trata așa cum se tratează acestea în situații normale din punct de vedere al pieței.
Opcom SA	Art. 33	În cazul în care OTS apreciază că reluarea funcționării PI de energie electrică ar putea înrăutăți starea sistemului, după ce funcționarea normală a acestuia a fost restaurată, acesta solicită OPEE prelungirea suspendării funcționării PI peste ora de încetare a suspendării pieței angro. OTS publică pe site-ul propriu, cu cel puțin 5 ore înainte, intervalul orar începând cu care se poate relua funcționarea PI și transmite această informație simultan la OPEE	Precizăm din nou că numai ANRE poate să decidă eventualitatea prelungirii suspendării funcționării PI peste ora de încetare a suspendării funcționării pieței concurențiale de energie electrică	Se acceptă observația, în sensul eliminării prevederilor privind suspendarea acestor piețe, pe considerentele prezentate mai sus. Au fost păstrate doar prevederi privind dreptul Transelectrica de a stabili ATC=0 pentru PZU și PI pe interconexiuni, pentru a diminua impactul financiar transfrontalier al situației de criză (compensații de plătit de către OTS)
Opcom SA	Art. 34	În cazul în care avaria de sistem a apărut înaintea închiderii PZU și OTS apreciază că există riscul continuării sau reparației avariei de sistem în ziua următoare, acesta transmite către funcția mTMF valoarea zero ca valoare a ATC atât pe direcția export, cât și pe direcția import, iar PZU funcționează decuplat. OTS comunică în aceste condiții și celorlalți OTS vecini că valoarea ATC, pusă la dispoziție pe interconexiunile pentru care au loc licitații explicite de alocare a ATC, este zero atât pe sensul de export, cât și pe sensul de import pentru	Considerăm necesare clarificări, având în vedere că nu se organizează licitații explicite zilnice. ATC=0 furnizat în cadrul mecanismului de cuplare este considerat ca valoare validă în conformitate cu procedurile operaționale 4MMC. Piețele continuă să funcționeze în regim cuplat în sensul că rularea și stabilirea tranzacțiilor se face centralizat de către Coordonatorul 4MMC. Rezultatele astfel obținute pot diferi ușor de rezultatele în regim decuplat (de exemplu la blocurile acceptate). Trebuie clarificat dacă se dorește funcționarea în regim decuplat sau dacă numai se funcționează cu ATC=0 (fără fluxuri) dar în regim cuplat. Acest articol tratează situația de apariție a avariei de sistem înaintea închiderii PZU însă nu clarifică situația în care avaria apare după finalizarea procesului de cuplare, a notificării fizice a schimburilor bloc al	Se acceptă, în sensul eliminării trimerii către funcționarea decuplată. Astfel, dacă sistemele de comunicații și informatice continuă să funcționeze, PZU funcționează cuplat, dar cu ATC=0, iar dacă nu funcționează, se aplică procedurile din situații normale ale pieței, în care sistemele nu funcționează. În ceea ce privește impactul suspendării pieței angro asupra tranzacțiilor care au fost decontate în avans, nu considerăm că un regulament trebuie să prevadă modul cum se returnează sumele deja

		licitațiile zilnice și intrazilnice	tranzacțiilor pe PZU și după realizarea operațiunilor bancare aferente tranzacțiilor încheiate. Suspendarea în această situație a funcționării pieței concurențiale de energie electrică, implicit și a PZU, va avea consecințe asupra livrarilor fizice care nu se vor mai realiza conform notificărilor transmise OTS și consecințe de natură financiară ca urmare a instrucțiunilor de debit emisă către Banca centrală și care probabil au fost deja încasate de către băncile de decontare. Regulile aplicabile situațiilor de suspendare a funcționării pieței concurențiale de energie electrică trebuie să cuprindă și aceste spete posibile. Deasemeni, trebuie să se aibă în vedere consecințele pe care suspendarea PZU le-ar genera asupra fluxurilor de energie electrică stabilite prin procesul de cuplare	încasate (Opcom va completa procedura de încasări și plăți pentru PZU, respectiv PI cu prevederi specifice) În ceea ce privește limitările (curtailment) aplicate tranzacțiilor transfrontaliere pe PZU și/sau PI, acestea se vor supune condițiilor de compensare prevăzute în contractele între OTS vecini, aplicabile la momentul apariției avariei și care se supun dezbaterii publice de către OTS
Opcom SA	Art. 35	În cazul în care unul sau mai mulți operatori economici cu atribuții în mecanismul de cuplare a PZU sau mai mult de jumătate din participanții la piață nu-și pot îndeplini atribuțiile din motive de nefuncționare a sistemelor informatice și a mijloacelor de comunicație, OPEE decide suspendarea funcționării PZU	În conformitate cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, numai ANRE are dreptul „să suspende funcționarea pieței concurențiale de energie electrică”, deci implicit și a PZU, OPEE neavând niciun drept de suspendare a piețelor de energie electrică pe care le administrează	Se elimină articolul, pe baza considerentelor expuse mai sus
Opcom SA	Cap. IV	Încheierea perioadei de suspendare a pieței de energie electrică	Propunem modificarea titlului în concordanță cu prevederile art.23 alin.(8) din Legea nr.123/2012, referitor la suspendarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică	Nu se acceptă, în baza argumentelor expuse anterior
Opcom SA	Art. 37	După ce a fost restabilită funcționarea normală a SEN, iar OTS decide încetarea suspendării pieței angro de energie electrică, sistemul	Propunem următoarea reformulare: „După ce a fost restabilită funcționarea normală a SEN, iar ANRE decide încetarea suspendării funcționării pieței concurențiale de energie electrică, sistemul informatic al PE revine la	Se acceptă parțial, astfel: După ce a fost restabilită funcționarea normală a SEN, sistemul informatic al PE revine la utilizarea informațiilor

		informatic al PE revine la utilizarea informațiilor primite de la participanții la piață în conformitate cu reglementările aplicabile, pentru intervalele orare ulterioare	<i>utilizarea informațiilor primite de la participanții la piață în conformitate cu reglementările aplicabile, pentru intervalele orare ulterioare.”</i>	<i>primite de la participanții la piață în conformitate cu reglementările aplicabile, pentru intervalele orare ulterioare</i> Ca urmare, a fost eliminată decizia OTS privind suspendarea pieței, care nu e relevantă în acest context, dar și a ANRE, care nu are caracter operativ.
Opcom SA	Art. 38	OTS anunță pe site-ul său ora începând cu care piața de energie electrică revine la funcționarea normală	Propunem următoarea reformulare: <i>„ANRE anunță pe site-ul său ora de la care piața concurențială de energie electrică revine la funcționarea normală.”</i>	Se acceptă parțial, cu următoarea reformulare: <i>OD anunță pe site-ul său zilele și intervalele orare în care piața angro a fost suspendată, conform ordinului ANRE</i>
Opcom SA	Art. 39	Ora anunțată de OTS de încetare a perioadei de suspendare a pieței este ora începând cu care toate contractele și convențiile de pe piața de energie electrică și de servicii tehnologice de sistem suspendate reintră în efectivitate	Propunem următoarea reformulare: <i>„Ora anunțată de OTS de încetare a perioadei de suspendare a pieței este ora începând cu care toate contractele și convențiile de pe piața de energie electrică și de servicii tehnologice de sistem suspendate reintră în efectivitate”.</i>	Se acceptă parțial, cu următoarea reformulare: <i>Ora următoare perioadei de suspendare a pieței prevăzută în ordinul ANRE, este ora începând cu care toate contractele și convențiile de pe piața de energie electrică suspendate reintră în efectivitate</i>
Transelectrica SA	Art. 40	În cazul în care se menține riscul revenirii la starea de avarie, OTS aplică măsurile de salvagardare prevăzute în Regulamentul privind stabilirea măsurilor de salvagardare în situații de criză apărute în funcționarea Sistemului energetic național	Propunem următoarea reformulare: <i>În cazul în care se menține riscul revenirii la starea de avarie, OTS aplică măsurile de salvagardare prevăzute în Regulamentul privind stabilirea măsurilor de salvagardare în situații de criză apărute în funcționarea Sistemului energetic național</i> S-a completat cu denumirea corectă a SEN	Se acceptă